MINISTIRIA PËR VETËQEVERISJE LOKALE

QYTETARËT DHE KOMUNA

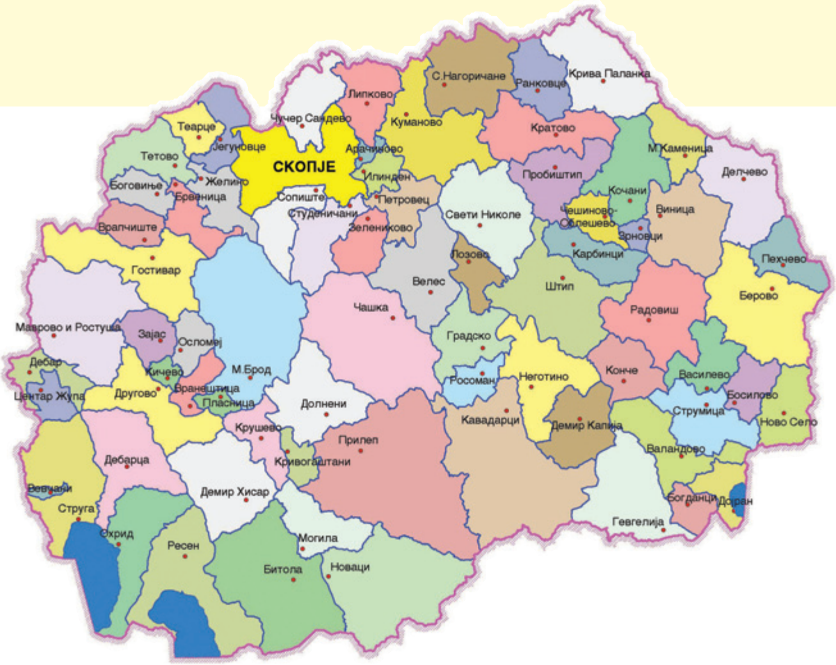

DECENTRALIZIMI

TË VENDOSIM PËR VETEN

KOMUNAT NË REPUBLIKËN E MAQEDONISË

	Emri i komunës	Popullsia	Sipërfaqja	Vendbanimet
1	Haraçinë	11597	31,30	4
2	Berovë	13941	598,07	9
3	Manastir	95385	787,95	66
4	Bogdancë	8707	114,54	4
5	Bosileva	14260	161,99	16
6	Brvenica	15855	164,30	10
7	Vallandovë	11890	331,40	29
8	Vasilevë	12122	230,40	18
9	Vevçan	2433	22,80	1
10	Veles	55108	427,45	29
11	Vinicë	19938	432,67	16
12	Vraneshticë	1322	109,13	15
13	Vrapçisht	25399	157,98	15
14	Gjevgjeli	22988	483,43	17
15	Gostivar	81042	513,39	35
16	Gradsko	3760	236,19	16
17	Dibër	19542	145,67	18
18	Debarcë	5507	425,39	30
19	Dellçevë	17505	422,39	22
20	Demir Kapi	4545	311,06	15
21	Demir Hisar	9497	480,13	41
22	Dojran	3426	129,16	13
23	Dollnen	13568	412,43	37
24	Drugovë	3249	383,24	28
25	Zhelinë	24390	201,04	18
26	Zajaz	11605	161,08	13
27	Zelenikovë	4077	176,95	14
28	Zërnovc	3264	55,82	3
29	Ilinden	15894	97,02	12
30	Jegunovcë	10790	176,93	17
31	Kavadar	38741	992,44	40
32	Bogovinë	28997	141,65	14
33	Karbinc	4012	229,70	29
34	Kërçovë	30138	49,14	7
35	Konçe	3536	233,05	14
36	Koçan	38092	360,36	28
37	Kratovë	10441	375,44	31
38	Kriva Pallankë	20820	480,81	34
39	Krivogashtan	6150	93,57	13
40	Krushevë	9684	190,68	19
41	Kumanovë	105484	509,48	48
42	Likovë	27058	267,82	22
43	Llozovë	2858	166,32	11
44	Mavrovë dhe Rostushë	8618	663,19	42
45	Makedonska Kamenicë	8110	190,37	9
46	Makedonski Brod	7141	888,97	51
47	Mogillë	6710	255,62	23
48	Negotinë	19212	426,46	19
49	Novac	3549	753,53	41

50	Novo Sell	11567	237,83	16
51	Osllome	10420	121,09	16
52	Ohër	55749	389,93	29
53	Petrovec	8255	201,93	16
54	Pehçevë	5517	208,20	7
55	Pllasnicë	4545	54,44	4
56	Prilep	76768	1194,44	59
57	Probishtip	16193	325,57	36
58	Radovish	28244	497,48	36
59	Rankovc	4144	240,71	18
60	Prespë	16825	550,77	44
61	Rosoman	4141	132,90	10
62	Sveti Nikollë	18497	482,89	33
63	Sopishtë	5656	222,10	13
64	Nagoriçan i Vjetër	4840	433,41	39
65	Strugë	63376	483,00	51
66	Strumicë	54676	321,49	25
67	Studeniçan	17246	276,16	19
68	Tearce	22454	136,54	13
69	Tetovë	86580	261,89	20
70	Qendër Zhupë	6519	107,21	23
71	Çashkë	7673	819,45	42
72	Çeshinovë-Obleshevë	7490	132,20	14
73	Çuçer Sandevë	8493	240,78	12
74	Shtip	47796	583,24	44
75	Aerodrom	72009	21,85	1
76	Butel	37371	54,79	4
77	Gazi Babë	72617	110,86	13
78	Gjorçe Petrov	41634	66,93	6
79	Karposh	59666	35,21	2
80	Kisella Vodë	57236	34,24	2
81	Saraj	35408	229,06	22
82	Qendër	45362	7,52	1
83	Çair	64823	3,52	1
84	Shuto Orizare	20800	7,48	1

QYTETI I SHKUPIT

Banorë - 506 926

Sipërfaqe - 571 км^2

REPUBLIKA E MAQEDONISË

Banorë - 2 022 547

Sipërfaqe - 25 713 км^2

QYTETARËT, SIPAS KUSHTETUTËS, E KANË TË GARANTUAR TË DREJTËN PËR VETQEVERISJE LOKALE.

KOMUNA ËSHTË NJËSI E VETËQEVERISJES LOKALE

VTËQEVERISJA LOKALE NË REPUBLIKËNË E MAQEDONISË NË MËNYRË TERITORIALE ËSHTË E ORGANIZUAR NË 84 KOMUNA, NGA TË CILAT 10 NË QYTETIN E SHKUPIT.

TË GJITHË KOMUNAT KANË KOMPETENCA TË BARABARTA.

KOMUNA KOMPETENCAT E SAJA I KRYEN NËPËRMJET ORGANEVE TË ZGJEDHURA NË MËNYRË TË DREJTPËRDREJT NGA QYTETARËT.

QYTETARËT E REALIZOJN TË DREJTËN E VETQEVERISJES LOKALE NË MENYRË TË DREJTËPËRSËDREJT DHE PËRMES PËRFAQËSUESVE NË ORGANET E KOMUNES.

QYTETI I SHKUPIT ËSHTË NJËSI E VEÇANTË E VETË QEVERISJES LOKALE NË TË CILËN REALIZOHEN NEVOJAT E PËRBASHKËTA DHE INTERESAT E QYTETARËVE QË RRJEDHIN NGA KARAKTERI I QYTETIT TË SHKUPIT,SI KRYEQYTET I REPUBLIKËS SË MAQEDONISË.

- Komuna më e madhe në Republikën e Maqedonisë, sipas numrit të banorëve është Komuna e Kumanovës me 105.484 banorë .
- Me numër më të vogël, janë komunat Vraneshtica me 1.322 banorë, Vevçani me 2.433 banorë .
- Sipas terititorit komuna më e madhe është komuna e Prilepit me 1.198 km/2.
- Më e vogëlështe komuna e Vevçanit me 23 km/2.
- Nga komunat e qytetit të Shkupit, më shumë banorë ka komuna e Gazi Babës, me 72.617 banorë, ndërsa më së paku komuna e Shutoorizarit, me 20.800 banorë .
- Sipas teritorit , më e madhe ëshkë komuna e Sarait, me 229 km/2, dhe më e vogël është komuna e Çairit, me 3,5 km/2

Sipas organizimit të ri teritorial të vetëqeverisjes lokale, ka gjithsej 84 komuna :

- 16 kanë më pak se 5.000 banorë ,
- 16 komuna janë me banorë nga 5.000 deri në 10.000 banorë .
- 21 komuna kanë prej 10.000 deri në 20.000 banorë ,
- 17 komuna kanë prej 20.000 deri 50.000 banorë ,
- 13 komuna kanë prej 50.000 deri ne 100.000 banorë , dhe
- Vetëm një komunë ka mbi 100.000 banorë .

Në Republikën e Maqedonisë ka gjithsej 1.767 vendbanime .

Komuna me më shumë vendbanime është komuna e Manastirit, ka 66 vendbanime.

Në 32 komuna, përveç gjuhës maqedonase, në përdorim zyrtarë është edhe gjuha dhe alfabeti i bashkësive etnike e cila në komunë është e përfshirë me më shumë se 20%.

- Në 28 nga këto komuna perkrah gjuhës maqedonase, në përdorim zyrtarë është edhe gjuha shqipe,
- Në 4 edhe gjuha turke,
- Ne një edhe gjuha serbe dhe gjuha rome .

Në 19 nga 32 komunat e lartëpërmendura, përfaqësuesit e bashkësisve joshumicë në nivelin qendrorë janë të përfshira me mbi 50%. Ato janë komunat :Hara[ina, Brvenica, Vrapçishti, Gostivari, Dibra, Zhelina, Zajazi,Bogovinja, Likova, Osllomej, Plasnica, Struga, Studeniçani, Tearca, Tetova, Qendra Zhupë, Sarai. Çairi, Shutoorizare.

Dispozitat që i dedikohen kulturës, përdorimit të alfabetit dhe gjuhës me të cilën flasin më pak se 20% nga qytetarët në komunat, përcaktimi dhe përdorimi i stemës dhe flamurit, miratohen me shumicën e votave të përfaqësuesve të bashkësive etnike në këshill, që nuk janë shumicë e popullatës në komunë (e ashtuquajtuar ” shumica e Badenterit “). Me të ashtuquajturën “ shumica e Badenterit “ vendoset edhe për përcaktimin e emërtimeve të rrugëve, shesheve, urave .

Numër	Emri I komunëes	Gjithsej popullata në Republikën e Maqedonisë sipas deklarimit nga përkatësia nacionale, nëpër komuna																
		Gjithsej	Maqedon		Shqiptar		Turq		Romë		Vllehë		Sqrb		Boshnjak		Tëtjerë	
			Numër	%	Numër	%	Numër	%	Numër	%	Numër	%	Numër	%	Numër	%	Numër	%
R.E MAQEDONISË		**2022547**	**1297981**	**64.18**	**509083**	**25.17**	**77959**	**3.85**	**53879**	**2.66**	**9695**	**0.48**	**35939**	**1.78**	**17018**	**0.84**	**20993**	**1.04**
1	HARACINE	11597	596	5.14	10879	93.81	0	0.00	0	0.00	1	0.01	10	0.09	65	0.56	46	0.40
2	BEROVË	13941	13335	95.65	0	0.00	91	0.65	459	3.29	6	0.04	20	0.14	3	0.02	27	0.19
3	MANASTIR	95385	84616	88.71	4164	4.37	1610	1.69	2613	2.74	1270	1.33	541	0.57	21	0.02	550	0.58
4	BOGDANCE	8707	8093	92.95	2	0.02	54	0.62	1	0.01	5	0.06	525	6.03	0	0.00	27	0.31
5	BOSILEVË	14260	13649	95.72	0	0.00	495	3.47	24	0.17	0	0.00	8	0.06	0	0.00	84	0.59
6	BRVENICË	15855	5949	37.52	9770	61.62	2	0.01	0	0.00	0	0.00	78	0.49	1	0.01	55	0.35
7	VALLANDOVË	11890	9830	82.67	0	0.00	1333	11.21	32	0.27	1	0.01	639	5.37	1	0.01	54	0.45
8	VASILEVË	12122	9958	82.15	0	0.00	2095	17.28	5	0.04	1	0.01	4	0.03	1	0.01	58	0.48
9	VEVCAN	2433	2419	99.42	3	0.12	0	0.00	0	0.00	1	0.04	3	0.12	0	0.00	7	0.29
10	VELES	55108	46767	84.86	2299	4.17	1724	3.13	800	1.45	343	0.62	540	0.98	2406	4.37	229	0.42
11	VINICË	19938	18261	91.59	0	0.00	272	1.36	1230	6.17	121	0.61	32	0.16	0	0.00	22	0.11
12	VRANESHTICË	1322	1033	78.14	10	0.76	276	20.88	0	0.00	0	0.00	2	0.15	0	0.00	1	0.08
13	VRAPCISHTE	25399	1041	4.10	21101	83.08	3134	12.34	0	0.00	0	0.00	4	0.02	8	0.03	111	0.44
14	GEVGJELI	22988	22258	96.82	8	0.03	31	0.13	13	0.06	214	0.93	367	1.60	5	0.02	92	0.40
15	GOSTIVAR	81042	15877	19.59	54038	66.68	7991	9.86	2237	2.76	15	0.02	160	0.20	39	0.05	685	0.85
16	GRADSKO	3760	2924	77.77	125	3.32	71	1.89	127	3.38	0	0.00	23	0.61	465	12.37	25	0.66
17	DIBËR	19542	3911	20.01	11348	58.07	2684	13.73	1080	5.53	2	0.01	22	0.11	3	0.02	492	2.52
18	DEBARCË	5507	5324	96.68	153	2.78	2	0.04	0	0.00	1	0.02	8	0.15	0	0.00	19	0.35
19	DELCEVË	17505	16637	95.04	7	0.04	122	0.70	651	3.72	4	0.02	35	0.20	0	0.00	49	0.28
20	DEMIR KAPI	4545	3997	87.94	23	0.51	344	7.57	16	0.35	0	0.00	132	2.90	1	0.02	32	0.70
21	DEMIR HISAR	9497	9179	96.65	232	2.44	35	0.37	11	0.12	7	0.07	13	0.14	2	0.02	18	0.19
22	DOJRAN	3426	2641	77.09	17	0.50	402	11.73	59	1.72	3	0.09	277	8.09	2	0.06	25	0.73
23	DOLNENI	13568	4871	35.90	3616	26.65	2597	19.14	13	0.10	0	0.00	16	0.12	2380	17.54	75	0.55
24	DRUGOVË	3249	2784	85.69	155	4.77	292	8.99	1	0.03	0	0.00	8	0.25	0	0.00	9	0.28
25	ZHELINË	24390	71	0.29	24195	99.20	2	0.01	0	0.00	0	0.00	1	0.00	5	0.02	116	0.48
26	ZAJAZ	11605	211	1.82	11308	97.44	0	0.00	0	0.00	0	0.00	6	0.05	0	0.00	80	0.69
27	ZELENIKOVË	4077	2522	61.86	1206	29.58	1	0.02	92	2.26	1	0.02	45	1.10	191	4.68	19	0.47

28	ZËRNOVC	3264	3247	99.48	0	0.00	0	0.00	0	0.00	13	0.40	2	0.06	0	0.00	2	0.06
29	ILINDEN	15894	13959	87.83	352	2.21	17	0.11	428	2.69	1	0.01	912	5.74	0	0.00	225	1.42
30	JEGUNOVCË	10790	5963	55.26	4642	43.02	4	0.04	41	0.38	0	0.00	109	1.01	1	0.01	30	0.28
31	KAVADAR	38741	37499	96.79	2	0.01	167	0.43	679	1.75	27	0.07	218	0.56	4	0.01	145	0.37
32	BOGOVINË	28997	37	0.13	27614	95.23	1183	4.08	5	0.02	0	0.00	1	0.00	9	0.03	148	0.51
33	KARBINC	4012	3200	79.76	0	0.00	728	18.15	2	0.05	54	1.35	12	0.30	0	0.00	16	0.40
34	KËRÇOVË	30138	16140	53.55	9202	30.53	2430	8.06	1630	5.41	76	0.25	86	0.29	7	0.02	567	1.88
35	KONÇE	3536	3009	85.10	0	0.00	521	14.73	0	0.00	0	0.00	3	0.08	0	0.00	3	0.08
36	KOÇAN	38092	35472	93.12	1	0.00	315	0.83	1951	5.12	194	0.51	67	0.18	2	0.01	90	0.24
37	KRATOVË	10441	10231	97.99	0	0.00	8	0.08	151	1.45	1	0.01	33	0.32	0	0.00	17	0.16
38	KRIVA PALLANKË	20820	19998	96.05	0	0.00	2	0.01	668	3.21	3	0.01	103	0.49	2	0.01	44	0.21
39	KRIVOGASHTAN	6150	6126	99.61	0	0.00	0	0.00	8	0.13	0	0.00	6	0.10	0	0.00	10	0.16
40	KRUSHEVË	9684	6081	62.79	2064	21.31	315	3.25	0	0.00	1020	10.53	38	0.39	137	1.41	29	0.30
41	KUMANOVË	105484	63746	60.43	27290	25.87	292	0.28	4256	4.03	147	0.14	9062	8.59	20	0.02	671	0.64
42	LIKOVË	27058	169	0.62	26360	97.42	0	0.00	0	0.00	1	0.00	370	1.37	6	0.02	152	0.56
43	LLOZOVË	2858	2471	86.46	35	1.22	157	5.49	0	0.00	122	4.27	27	0.94	34	1.19	12	0.42
44	MAVROVË dhe ROSTUSHË	8618	4349	50.46	1483	17.21	2680	31.10	10	0.12	0	0.00	6	0.07	31	0.36	59	0.68
45	MAKEDONSKA KAMENICË	8110	8055	99.32	0	0.00	0	0.00	14	0.17	0	0.00	24	0.30	8	0.10	9	0.11
46	MAKEDONSKI BROD	7141	6927	97.00	0	0.00	181	2.53	3	0.04	0	0.00	22	0.31	1	0.01	7	0.10
47	MOGILLË	6710	6432	95.86	34	0.51	229	3.41	6	0.09	0	0.00	2	0.03	0	0.00	7	0.10
48	NEGOTINË	19212	17768	92.48	30	0.16	243	1.26	453	2.36	14	0.07	627	3.26	1	0.01	76	0.40
49	NOVAC	3549	3490	98.34	21	0.59	27	0.76	0	0.00	1	0.03	7	0.20	0	0.00	3	0.08
50	NOVO SELLË	11567	11509	99.50	0	0.00	0	0.00	3	0.03	0	0.00	25	0.22	2	0.02	28	0.24
51	OSLLOME	10420	110	1.06	10252	98.39	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	1	0.01	57	0.55
52	OHËR	55749	47344	84.92	2962	5.31	2268	4.07	69	0.12	323	0.58	366	0.66	29	0.05	2388	4.28
53	PETROVEC	8255	4246	51.44	1887	22.86	75	0.91	134	1.62	0	0.00	415	5.03	1442	17.47	56	0.68
54	PEHÇEVË	5517	4737	85.86	0	0.00	357	6.47	390	7.07	2	0.04	12	0.22	0	0.00	19	0.34
55	PLLASNICË	4545	34	0.75	20	0.44	4446	97.82	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	45	0.99
56	PRILEP	76768	70878	92.33	22	0.03	917	1.19	4433	5.77	17	0.02	172	0.22	86	0.11	243	0.32
57	PROBISHTIP	16193	15977	98.67	0	0.00	6	0.04	37	0.23	37	0.23	89	0.55	1	0.01	46	0.28

58	RADOVISH	28244	23752	84.10	8	0.03	4061	14.38	271	0.96	26	0.09	71	0.25	1	0.00	54	0.19
59	RANKOVC	4144	4058	97.92	0	0.00	0	0.00	57	1.38	0	0.00	18	0.43	0	0.00	11	0.27
60	RESNJË	16825	12798	76.07	1536	9.13	1797	10.68	184	1.09	26	0.15	74	0.44	1	0.01	409	2.43
61	ROSOMAN	4141	3694	89.21	0	0.00	0	0.00	6	0.14	0	0.00	409	9.88	0	0.00	32	0.77
62	SVETI NIKOLLË	18497	18005	97.34	0	0.00	81	0.44	72	0.39	238	1.29	71	0.38	1	0.01	29	0.16
63	SOPISHTË	5656	3404	60.18	1942	34.34	243	4.30	0	0.00	4	0.07	32	0.57	0	0.00	31	0.55
64	NAGORIÇAN I VJETËR	4840	3906	80.70	1	0.02	0	0.00	1	0.02	0	0.00	926	19.13	0	0.00	6	0.12
65	STRUGË	63376	20336	32.09	36029	56.85	3628	5.72	116	0.18	656	1.04	106	0.17	103	0.16	2402	3.79
66	STRUMICË	54676	50258	91.92	3	0.01	3754	6.87	147	0.27	3	0.01	185	0.34	6	0.01	320	0.59
67	STUDENIÇAN	17246	309	1.79	11793	68.38	3285	19.05	73	0.42	0	0.00	14	0.08	1662	9.64	110	0.64
68	TEARCE	22454	2739	12.20	18950	84.39	516	2.30	67	0.30	0	0.00	14	0.06	1	0.00	167	0.74
69	TETOVË	86580	20053	23.16	60886	70.32	1882	2.17	2357	2.72	15	0.02	604	0.70	156	0.18	627	0.72
70	QENDËR ZHUPË	6519	814	12.49	454	6.96	5226	80.17	0	0.00	0	0.00	0	0.00	0	0.00	25	0.38
71	ÇASHKË	7673	4395	57.28	2703	35.23	391	5.10	0	0.00	1	0.01	55	0.72	67	0.87	61	0.79
72	ÇESHINOVË-OBLËSHEVË	7490	7455	99.53	0	0.00	0	0.00	0	0.00	30	0.40	4	0.05	0	0.00	1	0.01
73	ÇUÇER SANDEVË	8493	4019	47.32	1943	22.88	0	0.00	23	0.27	16	0.19	2426	28.56	1	0.01	65	0.77
74	SHTIP	47796	41670	87.18	12	0.03	1272	2.66	2195	4.59	2074	4.34	297	0.62	11	0.02	265	0.55
75	AERODROM	72009	64391	89.42	1014	1.41	430	0.60	580	0.81	501	0.70	3085	4.28	538	0.75	1470	2.04
76	BUTEL	37371	22553	60.35	10266	27.47	1304	3.49	561	1.50	120	0.32	1041	2.79	970	2.60	556	1.49
77	GAZI BABË	72617	53497	73.67	12502	17.22	606	0.83	2082	2.87	236	0.32	2097	2.89	710	0.98	887	1.22
78	GJORÇE PETROV	41634	35455	85.16	1597	3.84	368	0.88	1249	3.00	109	0.26	1730	4.16	489	1.17	637	1.53
79	KARPOSH	59666	52810	88.51	1952	3.27	334	0.56	615	1.03	407	0.68	2184	3.66	98	0.16	1266	2.12
80	KISELLA VODË	57236	52478	91.69	250	0.44	460	0.80	716	1.25	647	1.13	1426	2.49	425	0.74	834	1.46
81	SARAJ	35408	1377	3.89	32408	91.53	45	0.13	273	0.77	0	0.00	18	0.05	1120	3.16	167	0.47
82	QENDËR	45362	38778	85.49	1415	3.12	492	1.08	974	2.15	459	1.01	2037	4.49	108	0.24	1099	2.42
83	ÇAIR	64823	15628	24.11	36971	57.03	4500	6.94	3083	4.76	78	0.12	621	0.96	2950	4.55	992	1.53
84	SHUTO ORIZARE	20800	1391	6.69	5516	26.52	56	0.27	13342	64.14	0	0.00	59	0.28	177	0.85	259	1.25

QYTETARËT KANË TË DREJTË QË DREJTPËRSËDREJTI TË MARRIN PJESË NË VENDIMARJEN PËR ÇËSHTJË NGA KOMPETENCAT LOKALE

Iniciativa qytetare

Përmes formës së iniciativës qytetare, qytetarët kanë të drejtë që të kërkojnë nga këshilli komunal që të sjellin akt konkret, ose të zgjedhi ndonjë problem nga kompetencat e veta. Iniciativë qytetare nuk mund të parashtroj për çështje kadrovike dhe finansiare .

Në afat prej 90 ditëve, këshiili është i obliguar që të diskutoj rreth iniciativës, nëse e njejta është e përkrahur nga 10% nga trupi votues i komunës, gjegjësisht nga bashkësia (urbane) vendore, për të cilën parashtrohet pyetja, dhe ti informoj për vendimin .

Tubim i qytetarëve

Tubimi i qyetarëve mund të thiret për teritorin e gjithë komunës, ose për teritorin e bashkësisë lokale, me iniciativë të prefektit, me kërkesë të këshillit, ose me kërkesën e së paku 10% nga trupi votues komunal, ose bashkësisë(urbane) lokale për të cilën dedikohet pyetja .Organet e komunës janë të obliguara që në afat prej 90 ditëve ti shqyrtojnë konkluzionet nga tubimi i qytetarëve, ti marrin parasysh gjatë vendimarjeve, dhe ti informojnë qytëtarët për vendimet e marra .

Referendumi

Përmes referendumit qytetarët mund të vendosin për çështje nga kompetenca e komunës, sidhe çështje tjera me domethënie lokale .

Referendum në nivel lokal mund të shpallet për sjelljen e akteve, për çështje që duhet të regullohen në komunë, qytetin e Shkupit dhe komunave në qytetin e Shkupit (referendum paraprak), apo për vlerësimin e aktit i cili paraprakisht është miratuar(referendum plotësues).

Këshilli është i obliguar që të shpall referendum me kërkesën e më së paku 20% nga votuesit në komunë. Me vetë iniciativë, këshilli mund të shpall referendum për çështje nga kompetencat e veta .

Vendimi i marrë në referendum është i obligueshëm për këshillin.

Referendum në nivel lokal nuk mund të parashihet për çështje që kanë të bëjnë me buxhetin dhe llogarinë përfundimtare të buxhetit të komunës, qytetit të Shkupit dhe komunave në qytetin e Shkupit , dhe për organizimin e administratës komunale.

Referendum në nivel lokal nuik mund të parashihet për çështje për të cilat këshilli vendos me shumicën e votave nga këshillatrët prezent në këshill, për të cilën duhet të këte shumicën e votave nga këshilltarët present që i takojnë bashkësisë që nuk është shumicë e popullatës në komunë, qytetit të Shkupit, dhe komunave në qytetin e Shkupit.

Ankesa dhe propozime

Qytetarët kanë të drejtë personalisht, apo së bashku me të tjerët që të parqesin ankesa dhe propozime për punën e organeve të komunës dhe administratës komunale .

Tribina publike

Gjatë pregaditjes së akteve të caktuara të komunës, qytetarët kanë të drejtë që ta paraqesin mendimin e tyre në tribina publike dhe debate të organizuara dhe realizuara nga ana e këshillit komunal, apo kryetarit të komunës .

QYTETARËT KANË TË DREJTE QË TË INFORMOHEN PËR PUNËN E ORGANEVE KOMUNALE

Organet komunale, komisionet e keshillit dhe shërbimet publike të themeluara nga komuna, janë të obliguara pa kompenzim që ti informojnë qytetarët për punën e tyre, si dhe për planet dhe programet që janë të rëndësishme për zhvillimin e komunës .

Komuna është e obligueshme që qytetarëve të ju mundëson qasje tek informatat elementare për shërbimet të cilat va siguron .

Mbledhjet e këshillit janë publike, përveçse në raste kur egziston nevoja dhe arsyeja e përcaktuar me statut .

Mbledhjet ku diskutohet për buxhetin e komunës, llogarinë vjetore të buxhetit dhe planet urbanistike nuk mund të jenë të mbyllura për publikun .

QYTETARËT KANË TË DREJTË QË TË DINË SE SI HARXHOHEN TË HOLLAT E TYRE

Pas skadimit të vitit fiskal, këshilli komunal miraton llogari përfundimtare vjetore të buxhetit komunal.

Llogaria vjetore i përmban gjitha hyrjet e planifikuara dhe të realizuara dhe harxhimet për gjithë shfrytëzuesit e buxhetit komunal.

Pas miratimit të llogarisë vjetore, kryetari i komunës për përmbajtjen e saj e informon publikun .

QYTETARËT KANË TË DRJTË PËR VETËQEVERISJE VENDORE

Në komunë mundet të themelohen forma të vetëqeverisjes vendore, gjegjësisht **bashkësi urbane** në qytetete dhe **bashkësi vendore** në pjesët tjera të banuara me popullatë. Qytetarët e bashkësive urbane, gjegjësisht vendore, në mbledhje të qytetetarëve:

shqyrtojnë pyetje, marrin qëndrime, dhe përgadisin propozime për ceshtje të përditshme dhe të cilat cështje kanë të bëjnë drejtëpërsëdrejti me jetën dhe punën e qytetarëve të komunës.

Mund të zgjedhin këshill të bashkësisë urbane, gjegjësisht të bashkësisë vendore, me procedurë të vërtetuar në statutin e komunës.

Me statutin e komunës përsëarfi përcaktohen marrdhënjet me organet e komunës, punët me kompetencë të kryetarit të komunës, e cila kryerje mund ti delegohet kryetarit të këshillit të bashkësisë vendore, mënyrën e sigurimit të mjeteve për punët e deleguara.

2. KOMPETENCAT E KOMUNËS

KOMUNA ËSHTË KOMPETENTE PËR REALIZIMIN E PUNËVE NË KËTO LËMI :

- Urbanizëm
- Mbrojtja e ambientit jetësorë dhe natyrës
- Zhvillim ekonomik lokal
- Veprimtari komunale
- Kulturë
- Sport dhe rekreacion
- Mbrojtja sociale dhe mbrojtja e fëmijëve
- Arsimimi
- Mrojtja shëndetësore
- Mbrojtja dhe shpëtimi i qytetarëve dhe pasurisë materiale
- Mbrojtja kundër zjarrit
- Mbikqyrja mbi realizimin e punëve nga kompetencat e saja
- Punë tjera të përcaktuara me ligj

URBANIZMI

- Komuna miraton plane urbanistike,
- jep dokumente për ndërtimin e objekteve me domethënje lokale,
- e rregullon hapsirën dhe tokën ndërtimore,
- dhe kryen inspekcion mbikëqyrës ;

MBROJTJA E AMBIENTIT JETËSORË DHE NATYRËS

- Komuna merr masa për mbrojtjen dhe pengimin e ndotjes së ujrave, ajrit, tokës, mbrojtjen e natyrës, mbrojtja nga zhurshmëria dhe rezatimi i jojonizuar ;

ZHVILLIMI EKONOMIK LOKAL

- Komuna planifikon zhvillim ekonomik lokal, përcakton prioritete, udhëheq politikë ekonomike lokale, përkrah zhvillimin e ndërmarjeve të vogla dhe të mesme në nivel lokal, mer pjesë në parashtrimin dhe zhvillimin e rrjetit lokal të institucioneve, dhe e promovon partneritetin.

VEPRIMTARI KOMUNALE

- Komuna është e obliguar për furnizimin me ujë të pijshëm,
- përcjelljen e ujit teknologjik ;
- bartjen dhe pastrimin e ujrave të ndotur;
- mirëmbajtjen e pastërtisë publike ;

- ndriçimin publik ;
- trafikun urban lokal;
- signalizimi i rrugëve në komunikacion
- parkimi ;
- ndërtimi dhe mirëmbajtja e tregjeve ;
- furnizimi me gaz natyrorë dhe energji për nxemje ;
- ndërtimi, rekonstruktuimi dhe mirëmnbajtja e rrugëve lokale;
- përcaktimi i emrave të rrugëve, shesheve, urave, në pajtim me ligj ;

KULTURA

- Komuna është themeluese e institucioneve lokale nga lëmia e kulturës,
- kujdeset për kultivimin e folklorit, traditat, zejet e vjetra,
- organizon manifestime kulturore,
- inicon forma të ndryshme të kriijmtarisë ;

SPORTI DHE REKREACIONI

- Komuna është themeluese e objekteve sportive, me karakter lokal,
- Angazhohet për zhvillimin e sportit masiv dhe rekreacionit ;
- Angazhohet për ndërtimin dhe mirëmbajtjen e objekteve sportive ,
- Organizon manifestime dhe ndeshje sportive ;
- I përmban shoqatat sportive .;

MBROJTJA SOCIALE DHE MBROJTJA E FËMIJËVE

- Komuna është themeluese e çerdheve të fëmijëve, dhe shtëpive për pleq, kujdeset për personat e hendikepuar, fëmijë pa përkujdesje të prindërve , fëmijë me nevoja të posaçme, persona të tanguar me keqpërdorimin e alkoholit dhe drogës, edukimin e fëmijëve të moshës parashkollore në pajtim me programin Nacional për zhvillim dhe mbrojtje sociale .

ARSIMIMI

- Komuna është themeluese e shkollave fillore dhe të mesme .
- Kujdeset për finansimin dhe administrimin e tyre në bashkëpunim me pushtetin qendrorë .
- Organizon transport dhe ushqim për nxënës , dhe sigurimin e tyre nëpër shtëpi të nxënësve.

MBROJTJA SHËNDETËSORE

- Komuna merr pjesë në udhëheqjen e organizatave publike shëndetësore, nga shëndetësia primare, përmes emërimit të anëtarëve në këshillin udhëheqës ,
- Kujdeset për zhvillimin e shëndetësisë, edukimin shëndetësorë , aktiviteteve preventive, ndihmë të pacientëve me nevoja të posaçme dhe tjera .

MBROJTJA DHE SHPËTIMI

Komuna realizon pregaditje dhe merr masa për mbrojtjen dhe shpëtimin e qytetarëve dhe pasurive të tyre nga :

- Shkatërrimet e luftës.
- Shkatërrime natyrore, si dhe
- Fatkeqësitë tjera të pasojat e shkaktuara nga ato.

MBROJTJA NGA ZJARRI

Mbrojtjen nga zjarri e realizojnë 30 njësi kundërzjarri teritoriale që janë të përqëndruara në :

- Shkup , Kratovë , Probishtip , Sveti Nikollë, Vinicë , Vallandovë , Kavadarci , Makedonski brod , Prespë, Dibër, Strugë, Kriva Pallankë , Dellçevë, Berovë, Radovish, Negotinë, Krushevë, Demir Hisar, Kërçovë , Gostivar, Veles, Kumanovë, Shtip, Koçan, Strumicë, Gjevgjeli, Prilep, Manastirë, Ohër, dhe Tetovë .

3. KOMPETENCAT E ORGANEVE TË KOMUNËS

Prefekti :

- e paraqet dhe e prezenton komunën
- e kontrollon ligjshmërinë e akteve të këshillit
- i publikon aktet e këshillit në fletat zyrtare
- siguron realizimin e vendimeve të këshillit
- inicon dhe propozon miratimin e akteve
- propozon buxhetin vjetorë të komunës dhe llogarinë përfundimtare te buxhetit komunal
- e realizon buxhetin komunal
- zgjedh drejtorët e ndërmarjeve publike që i themelon komuna , në bazë të konkursit publik
- regullisht e informon këshillin për realizimin e obligimeve të veta
- vendos për punët administrative, për të drejta dhe obligime, si dhe interese të personave juridik dhe fizik, në pajtueshmëri me ligj
- udhëheq me administratën komunale
- siguron shfrytëzimin e drejtë dhe ligjorë, mirëmbajtjen dhe mbrojtjen e pronës së komunës

Këshilli:

- e miraton statutin e komunës dhe aktet tjera
- miraton buxhetin dhe llogarinë përfundimtare
- e përcakton nivelin e burimeve të veta finansiare në pajtueshmëri me ligjin
- themelon shërbime publike dhe bën mbikqyrjen mbi punën e tyre
- emëron anëtarë të këshillave drejtues të shërbimeve publike

- miraton programin për punën e shërbimeve publike
- i miraton raportet për realizimin e buxhetit dhe llogarisë përfundimtare vjetore të komunës
- i miraton raportet dhe llogaritë përfundimtare për punën e shërbimeve publike
- vendos për mënyrën e disponimit me pronën e komunës
- vendos për mënyrën e realizimit të kontrollit finansiarë të buxhetit komunal, në pajtim me ligj
- i zgjedh personat që udhëheqin me njësitë rajonale të ministrisë së punëve të mbrendshme në komunë, në pajtim me ligj
- e shqyrton dhe miraton raportin vjetorë të sigurimit publik , të cilin e dorëzon tek Ministi për punë të mbrendshme dhe Avokati i popullit

4. FINANSIMI I KOMUNËS DHE KOMPETENCAVE TË SAJA

Komuna finansohet nga :

- të ardhurat nga burimet e veta
- të ardhura nga tatimi personal i të ardhurave
- dotacione nga buxheti i Republikës së Maqedonisë, dhe nga buxhetet e fondeve

KOMUNA DISPONON VET ME HYRJET NGA BURIMET E VETA FINANSIARE :

1. Tatimet lokale të përcaktuara me ligj:

- tatimi në pronë
- tatimi nga dhuratat dhe trashigimia të përcaktuara me ligj
- tatimi i shitblerjes së pronës së patundshme
- tatime tjera locale të përcaktuara me ligj

2 . Taksat lokale të përcaktuara me ligj:

- taksat komunale
- taksat administrative
- taksa tjerat të përcaktuara me ligj

3 . Kompenzime locale të përcaktuara me ligj :

- kompenzime për rregullimin e tokës ndërtimore
- kompenzime për veprimtari komunale
- kompenzime për planet hapsinore dhe urbanistike
- kompenzime tjera të përcaktuara me ligj

4 . Të hyrat nga pronësia :

- te hyra nga zakupnina
- te hyra nga kamata
- te hyra nga shitja e pronës me shitjen e të cilës nuk ndikohet në shërbimet publike dhe kompetencat e komunës

5. Të hyrat nga donacionet :
6. Të hyra nga dënimet me të holla të përcsktuara me ligj
7. Të hyra nga vetkontributi
8. Të hyra tjera të përcaktuara me ligj

RRITJEN E TATIMEVE LOKALE , TË TAKSAVE LOKALE, DHE KOMPENZIMEVE LOKALE , E PËRCAKTON KOMUNA, NË PAJTIM ME LIGJ

Të hyra nga tatimi i të ardhurave personale:

- 3% nga tatimi i të ardhurave personale nga rrogat, nga personat fizik që paguhen ne komunën ku jetojnë (janë të paraqitur).
- 100%nga tatimi personal i të ardhurave nga personat fizik të cilët miren me veprimtari zejtarie.

Dotacione nga buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe nga buxheti i fondeve

Me dotacione nga buxheti i Republikës së Maqedonisë dhe buxhetet e fondeve sigurohen hyrje plotësuese në buxhetin komunal për finansimin e kompoetencave të saja të përcaktuara me ligj.

Nga këta buxhete ndahen këto lloje të dotacioneve :

- **të hyra nga tatimi i vlerës së shtuar**
- **dotacione të kushtësuara**
- **dotacione kapitale**
- **bllok dotacione**
- **dotacione për kompetenca të deleguara .**

Të hyra nga tatimi i vlerës së shtuar

Të hyrat nga tatimi i vlerës së shtuar sigurohen në nivel visina 3% nga pagesa e përgjithshme e TVSH ,të realizuar në vitin e kaluar fiscal.

Shpërndarja e të hyrave nga TVSH nëpër komuna dhe realizohet në pajtim me metodologjinë për shpërndarjen e të hyrave nga TVSH-ja që e përcakton Qeveria e Republikës së Maqedonisë .

PËR MËNYRËN E PËRDORIMIT E TË HYRAVE NGA TVSH-ja DHE NGA TATIMI PERSONAL, KOMUNA VENDOSË VET

Dotacioni i kushtësuem

Dotacioni i kushtësuem shfrytëzohet për finansimin e aktiviteteve konkrete.

Ministritë përkatëse i propozojnë Ministrisë për finansa shpërndarjen e dotacioneve të kushtësuem nëpër komuna sipas proekteve dhe institucioneve .

Dotacionet kapitale

Dotacionet kapitale janë në bazë të programeve të përcaktuara nga Qeveria e Republikës së Maqedonisë , shfrytëzohen për finansimin e proekteve investuese.

Bllok dotacione

Bllok dotacionet shfrytëzohen për finansimin e kompetencave të përcaktuara me Ligjin për Vetëqeverisje Lokale, për lëmitë e: kulturës, mbrojtjes sociale, për mbrojtjen e fëmijëve, arsimit dhe mbrojtjes shëndetësore. Finansimi përmes bllok dotacioneve do të filloj në fazën e dytë. Bllok dotacionet do të barten tek komuna e përcaktuar, atëherë kur komisioni kompetent do të vërtetojë se komuna ka kapacitet të duhur per udhëheqje finansiare, tregon rezultate të mira në punët finansiare në periudhën e 24 muajve të kaluar, nuk ka borxhe që i tejkalojnë mundësitë e pagesës që janë të regullta .

Dotacionet per kompetenca të deleguara

Dotacioni për kompetencat e deleguara përdoret për finansimin e kompetencave të deleguara nga organi i administratës shtetërore që i delegohet kryetarit të komunës.

5. PYETJE QË PARASHTROHEN MË SË SHPESHTI

A kanë të gjithë kryetarët e komunave rroga të njëjta ?

Rroga e kryetarit të komunës mvaret nga numri i banorëve në komunë. Konform ligjit që e rregullon këtë materje, në bazë të numrit të banorëve në komunë, është edhe i përcaktuar koeficient i ndryshëm, në bazë të së cilit edhe përcaktohet rroga e kryetarit të komunës .

Për kryetarë të komunave deri me 10.000 banorë, koeficienti është 2,7, deri në 25.000 banorë, koeficienti është 2.9, deri në 50.000 banorë 3.2, dhe mbi 50.000 banorë koeficienti është 3.4.

Koeficienti për përcaktimin e rrogës së kryetarit të qytetit të Shkupit është 3.7. Koeficienti përcaktohet në bazë të neto rrogës mesatare në Republikën e Maqedonisë, që paguhet tre muajt e fundit .

Sa është kompenzimi për prezencë në mbledhjet e anëtarëve të këshillave komunale ?

Për punën e vete, në mbledhjet e këshillit komunal, anëtarët e këshillit, që nënkupton edhe kryetarin e këshillit kanë të drejtë të kompenzimit për pjesmarrje në mbledhje,më së shumti deri në 30% nga rroga mesatare neto, e paguar tre muajt e fundit. Ky është kompenzim për një mbledhje

Cili organ është kompetetnt për dhënjen e lejeve për ndërtim ?

Në pajtim me ligjin për ndërtim, ndërtimet nga kategoria e tretë, katërt dhe pestë janë ndërtime me domethënie locale dhe lejen për ndërtimin e tyre e jep kryetari i komunës, ose kryetarët e komunave të qytetit të Shkupit .

Në kategorinë e tretë të përcaktuar për ndërtimin e shkollave fillore dhe të mesme, për objekte sportive, nga lëmia e kulturës, objekteve fetare , objekte për përdorime primare dhe sekundare për mbrojtje të shëndetësisë, për mbrojtje sociale, për ndërtim ekonomik dhe social, për ndërtim të objekteve shërbyese , objekteve për veprimtari, objekteve për vendbanim dhe veprimtari, dhe objekteve për vendbanim me lartësi mbi tre nivele dhe tjera .

Ndërtimet e vendbanimit deri në tre nivele janë ndërtime nga kategoria e katërt , për të cilat poashtu leje për ndërtim jep kryetari i komunës , si dhe për ndërtime për ekonomi të vogël deri në lartësi prej dy niveleve .

Ndërtime nga kategoria e pestë janë shtëpitë familjare, përmendoret memoriale dhe shënim ngjarjesh, kiosk. Dhe ndërtime tjera me konstrukcion montazhor, teren sportiv, i vendosur në rrafsh me terenin(teren për futboll,tenis) e tjerë.

Cila është procedura për dhënien e lejes për ndërtim ?

Për fitimin e lejes për ndërtim, ndërtuesi paraqet kërkes me shkrim deri tek organi kompetent .Së bashku me kërkesën dorëzohet edhe vendimi për kushtet e ndërtimit të lokacionit me proekt ideorë , proekt komplet , studiimet e lejuara për vlerësimin e ndikimit të proektit mbi ambientin jetësor, dhe për studiime të lejuara për vlerësimin e kualitetit të mbrojtjes seizmologjike të objektit .

Leja për ndërtim jepet në afat prej shtatë ditëve nga dita e kompletimit të gjitha dokumenteve .

Leja për ndërtim pushon që të vlejë përderisa ndërtuesi nuk fillon me ndërtim në afat prej dy viteve nga dita e hyrjes ne fuqi të vendimit për ndërtim .

Ku mund të drejtohet kërkuesi i lejes për ndërtim, nëse kërkesa e tij është refuzuar nga ana e kryetarit të komunës ?

Kundër vendimit me të cilin refuzohet kërkesa për ndërtim, që miratohet nga ana e kryetarit të komunës, në afat prej 15 ditëve, nga pranimi i vendimit, ndërtuesi mund të paraqet ankesë deri tek Ministry i cili udhëheq me organin e administratës shtetërore, të përcaktuar për punët nga lëmia e rregullimit të hapsirës, konkretisht deri tek Ministri për transport dhe lidhje .

Kush është kompetent, dhe cila është procedura e zgjedhjes së drejtorëve në shkollat fillore ?

Konform ligjit për arsim fillorë, drejtorin e shkollave fillore e zgjedh dhe e shkarkon kryetari i komunës, konform procedurës së përcaktuar me të njejtin ligj .

Tre muaj para skadimit të afatit të drejtorit egzistues , kryetari i komunës miraton vendim që këshilli i shkollës të paraqet konkurs public për zgjedjen e drejtorit .

Këshilli i shkollës , dhe përfaqësuesi i birosë për arsim bëjnë interviimin e kandidatëve që i plotësojnë kushtet ligjore .

Këshilli i shkollës në afat prej shat ditëve , nga biseda e kandidatëve , kryetarit të komunës i propozojnë një kandidat .

Në afat prej 15 ditëve nga marja e propozimit , keyetari i komunës e zgjedh drejtorin .

Nëse kryetari i komunës në afatin e paraparë nuk e zgjedh drejtorin , këshilli i shkollës përsëri del me një kandidat , që kryetari i komunës është i obliguar që ta zgjedh në afat prej pes ditëve .

Kush e përbën këshillin e shkollës , dhe cilat janë kompetencat a saja ?

Organi udhëheqjes në shkollat fillore është këshilli i shkollës .

- Këshilli i shkollës në shkollat e vogla , deri në 24 paralele përbëhet nga shtat anëtarë : dy nga përfaqësuesit e arsimtarëve , bashkëpunëtorë professional dhe edukatorë , dy anëtarë përfaqësues të prindërve , një përfaqësues i ministrisë për arsim, dhe dy përfaqësues nga themeluesi (komuna).
- Në shkollat me më shum se 24 paralele, keshilli i shkollës përbëhet nga nëntë anëtarë , dhe ka nga një më shumë, ose nga tre nga arsimtarët dhe prindërit .

Këshilli i shkollës :

- miraton statutin e shkollës fillore
- propozon programin vjetorë për punë dhe raport për punën deri tek këshilli komunal
- paraqet plan finsnsiarë deri tek themeluesi
- propozon llogari përfundimtare
- publikon konkurs public për zgjedhjen e drejtorit
- realizon intervju me kandidatët për drejtorë
- i propozon kryetarit të komunës kandidat për drejtor të shkollës fillore
- jep mendime deri te drejtori për zgjedhjen e arsimtarëve
- vendos për ankesa dhe kundërshtime të të punësuarve në shkollë
- vendosë për ankesat e nxënësve dhe prindërve
- shqyrton edhe çështje tjera të përcaktuara me statut të shkollës fillore

Kush është competent për përcaktimin e emrave tërrugëve ?

Konform ligjit për përcaktimin e emrave të rrugëve, shesheve dhe urave, dhe objekteve tjera të infrastrukturës, emërimet në teritorin e komunës realizohen me vendimin e këshillit komunal , dhe në teritorin e qytetit te Shkupit , nga këshilli i qytetit te Shkupit .Vendimi miratohet me shumicën e votave nga të pranishmit në këshillin komunal, më çka duhet të këtë shumicën e të pranishmive nga këshilltarët prezent që i takojnë bashkësisë etnike e cila nuk është shumicë në komunë, qytetin e SHKUPIT .

Ligji parasheh edhe procedurë për emërtimet. Këshilli më së pari e përcakton listën e emrave që mund të caktohen, me shënime gjeografike, etnografike,historike dhe veçuri tjera, emra të personave të dalluar nga lëmia e historiusë , shkencës , kulturës dhe emra tjere të qëlluara , si dhe emra nga data dhe ndodhi të rëndësishme .

Këshilli e miraton listën paraprakisht pas marjes së pëlqimit nga ana e Qeverisë së Repubilës së Maqedonisë .

Gjatë përcaktimit të listës nga ana e këshilit të qytetit të Shkupit , komunat nga teritori i qytetit japin pëlqim për të njejtën .

Nuk mund të përcaktohet emri i rrugës me të cilën prishet personaliteti i Republikës së Maqedonisë , ofendohen ndjenjat nacionale të qytetarëve tanë dhe shteteve tjera , prishen raportet mes bashkësive etnike, traditat dhe morali public

Emra të rrugëve mund të përcaktohen edhe vetëm përmes numrave .

Përcaktimi i emrave të rrugëve nuk është obligativ për vendbanime që kanë deri në 100 objekte të vendbanimit.

Emrat e vendbanimeve conform ligjit nuk mund të kenë më shumë se katër fjalë .

Emrat e rrugëve shkruhen në gjuhën maqedonase dhe alfabetin kiril.

Në komuna ku më së paku 20% nga qytetarët shfrytëzojnë gjuhë tjetër nga gjuha maqedonase, emërtimi i rrugëve shkruhet në gjuhën maqedonase, dhe gjuhën që e përdorin më së paku 20% nga qytetarët në komunë .

Kush mund të ngrit përmendore memeoriale dhe përkujtimore, dhe kush është competent për dhënien e lejes për ndërtimin e tyre ?

Konform ligjit për përmendore memoriale dhe përkujtimore, përmendore memoriale mund të ngrit Kuvendi i Republikës së Maqedonisë .

Iniciativë për ngritjen e përmendores memoriale, mund të japin Kuvendi i R.M., dhe organet e administratës shtetërore, njësitë e vetëqeverisjes lokale, institucione, shoqata të qytetarëve, fondacone dhe persona tjerë juridik dhe qytetarë .

Përmendore memoriale janë objekte të veçanta, dhe grupe të objekteve , ose objekte monumentale, vepra të arhitekturës, skulptura, fotografi, dhe art i përdorur me përmbajtje historike dhe artistike , dhe vlera që ngriten për ruajtjen e përhershme të kujtimeve dhe mbresave për ndodhi, dhe persona nga neni 2 nga ky ligj, dhe të ciliët kanë rëndësi të posaçme për Republikën e Maqedonisë .

Shënimet përkujtimore , mund të ngrisin edhe komunat , dhe qyteti i Shkupit .

Iniciativë mund të paraqesin persona fizik dhe juridik , deri tek këshillat komunale dhe këshilli i qytetit të Shkupit , si dhe të donojnë mjete për ndërtimin e përkujtimorëve.

Përkujtimore janë bista , skulptura , pllaka , fontana , dhe vepra tjera artistike dhe arhitektonike që me përmbajtjen e tyre dhe shenjat e tyre shënojnë ndodhi dhe personalitete nga neni 2 nga ky ligj, ose nga traditat nacionale që janë me domethënie lokale .

Konform ligjit për ndërtim , përmendoret memoriale , dhe përkujtimoret janë ndërtime nga kategoria e pestë. Këto ndërtime janë më domethënie lokale, dhe leje për ndërtimin e tyre e jep kryetari i komunës , ose kryetarët e komunave të qyteit të Shkupit .

KONTAKTONI KOMUNËN TUAJ

KOMUNA	PREFEKTI	TEL.	VEB FAQJA
Aerodrom*	Kiril Todorovski	02/2400 970	www.aerodrom.gov.mk
Haracinë	Muzafer Bislimi	02/2579 803	www.opstinaaracinovo.gov.mk
Berovë	Venko Pashaliski	033/471 023	www.berovo.gov.mk; www.opstinaberovo.gov.mk
Manastir	Vladimir Talevski	047/234 234	www.bitola.gov.mk
Bogdaanc	Gjorge Petrushev	034/ 222 333	www.bogdanci.gov.mk
Bogovinë	Nevzat Elezi	044/371 500	www.komunabogovine.gov.mk
Bosilevë	\or|e Manu{ev	034/371 600	www.opstinabosilovo.gov.mk
Brvenicë	Xelal Ramadani	044/456 005	
Butell*	Petre Latinovski	/	www.opstinabutel.gov.mk
Vallandovë	Nikolce Curlinovski	034/382 044	www.valandovo.gov.mk
Vasilevë	Slave Hristov	034/353-007	www.opstinavasilevo.gov.mk
Vevcan	Vasil Radinovski	046/798 161	www.vevcani.org.mk
Veles	Ace Kocevski	043/232 966	www.veles.gov.mk
Vinicë	Marjan Kostadinov	033/361 945	www.vinica.org www.opstinavinica.gov.mk
Vraneshtic	Vanco Srbakovski	045/284 244	www.vranestica.gov.mk
Vrapcishtë	Esat Salai	042/332 296	/
Gazi Babë*	Koce Trajanovski	02/3238 966	www.gazibaba.gov.mk
Gevgjeli	Dragi Delev	034/213 843	www.gevgelija.gov.mk
Gjorce Petrov*	Sokol Mitrovski	02/2039-307	www.opstinagpetrov.gov.mk
Gostivar	Nevzat Bejta	042/217 234	www.gostivari.gov.mk
Qyteti i Shkupit	Trifun Kostovski	02/110 053	www.skopje.gov.mk
Gradsko	Gligur Kocev	043/251 522	www.gradsko.gov.mk
Dibër	Argetim Fida	046/831 196	www.dibra.gov.mk
Debarcë	Lupco Kojcinoski	046/286 855	www.debarca.gov.mk
Delcevë	Mirko Ivanov	033/411 101	www.delcevo.gov.mk
Demir kapij	Todor Toshevski	043/366 212	www.demirkapija.gov.mk
Demir hisar	Lupco Najdovski	047/203 055	www.demirhisar.gov.mk; www.opstinademirhisar.gov.mk
Dojran	Risto Gushev	034/225 278	www.opstinadojran.gov.mk
Dolnen	Izudin Karishiq	048/453 218	www.dolneni.gov.mk
Drugovë	Stojo Pavleski	045/266 100	www.drugovo.gov.mk
Zhelinë	]enan Aliu	044/ 378 040	/
Zajaz	Rufat Huseini	045/254 434	www.komunazajazit.gov.mk
Zaelenikovë	Borce Gievski	02/717 046	/
Zrnovcë	Blagoj Nikolov	033/353 102	www.zrnovci.gov.mk; www.opstinazrnovci.gov.mk
Ilinden	Shika Stojanovski	02/2571 703	www.ilinden.gov.mk
Jegunovcë	Toni Koceski	044/397 766	www.opstinajegunovce.gov.mk
Kavadarcë	Panco Minov	043/416 107	www.kavadarci.gov.mk
Karbincë	Boris Gavrilov	032/300 300	www.karbinci.gov.mk
Karposh*	Andrej Petrov	02/3061 353	www.karpos.gov.mk
Kisella Vodë*	Xorxe Arsov	02/2779 069	www.kiselavoda.gov.mk
Kërcovë	Vladimir Toleski	045/223 001	www.kicevo.gov.mk
Konce	Stojan Lazarev	032/630 325	www.konce.gov.mk
Kocan	Qubomir Janev	033/270 075	www.kocani.gov.mk

KONTAKTONI KOMUNËN TUAJ

Kratovë	Mite Andonovski	031/481 119	www.opstinakratovo.gov.mk
Kriva Pallankë	Dragi Trajevski	031/375 035	www.krivapalanka.gov.mk
Krivogashtani	Goran Karaviloski	048/471 281	www.krivogastani.gov.mk
Krushevë	Lefkija Gazhoska	048/477 061	www.krusevo.net.mk
Kumanovë	Zoran Damjanovski	031/425-127	www.kumanovo.gov.mk
Lokovë	Beqir Sakipi	031/463 180	www.opstinalipkovo.gov.mk
Lozovë	Jordan Pavlov	032/458 458	www.opstinalozovo.gov.mk
Mavrovë dhe Rostushe	Fuat Durmishi	042/478 815	www.rostuse.gov.mk
Makedonska Kamenica	Pero Mitrevski	033/431-239	www.makedonskakamenica.gov.mk
Makedonski Brod	Milosim Vojneski	045/274 007	www.mbrod.gov.mk
Mogil	Slavko Velevski	047/296 466	www.mogila.gov.mk
Negotin	Gjorgji Qimov	043/361045	www.negotino.org.mk
Novaci	Lazar Kotevski	047/203 060	www.opstinanovaci.gov.mk
Novo Selo	Nikola Andonov	034/355 031	www.novoselo.gov.mk
Oslomej	Sanije Sadiku	045/258 243	/
Ohër	Aleksandar Petreski	046/262 469	www.ohrid.com.mk
Petrovec	Zvonko Cvetkovski	02/2562 239	www.opstina-petrovec.gov.mk
Pehcev	Jovanco Stanoevski	033/441 321	www.opstinapehcevo.gov.mk
Plasnic	Fidail Salifoski	045/287 086	www.plasnica.gov.mk
Prilep	Marijan Risteski	048/416 454	www.prilep.gov.mk
Probishtip	Dushko Jovanovski	032/483 131	www.probistip.gov.mk
Radovish	Robert Velkov	032/635 007	www.radovis.gov.mk
Rankovc	Orce Todorovski	031/ 380 444	/
Prespë	Dimitar Buzlevski	047/451 960	www.resen.gov.mk
Rosoman	Goce Velishkovski	043/441 331	www.opstinarosoman.gov.mk
Saraj*	Imer Selmani	02/2057 996	www.saraj.gov.mk
Sveti Nikole	Slobodan Danevski	032/443 910	www.svetinikole.gov.mk
Sopishte	Lupco Mickovski	02/2743 032.	www.sopiste.gov.mk
Staro Nagoricane	Vlaste Dimkovish	031/495 333	www.staronagoricane.gov.mk
Strugë	Ramiz Merko	046/781 335	www.struga.gov.mk
Strumicë	Zoran Zaev	034/348 047	www.strumica.gov.mk
Studenican	Aqaudin Zekiri	02/724 005	www.opstinastudenicani.gov.mk
Tearc	Rami Qerimi	044/381 336	www.tearce.gov.mk
Tetovo	Hazbi Lika	044/335 499	www.tetovo.gov.mk; www.tetova.gov.mk
Centar*	Violeta Alarova	02/3225 352	www.opstinacentar.gov.mk
Centar Zhupa	Nuzi Shahin	046/840 239	www.merkezjupa.gov.mk
Cair*	Izet Mexiti	02/2616 860	www.cair.gov.mk
Cashka	Stojan Manevski	043/241 400	www.caska.gov.mk
Ceshinov – Obleshev	Orce Mitrov	033/355 801	www.cesinovo.gov.mk
Cucer Sandevo	Voislav Kiranxish	02/2666 606	www.cucersandevo.gov.mk
Shtip	Pande Sarev	032/391 010	www.stip.gov.mk
Shuto Orizari*	Enver Ibraimi	02/2650 584	www.sutoorizari.org.mk

* = Komuna në qytetin e Shkupit